

Hållbart boende i Hägersten-Liljeholmen

- **en förvaltningsövergripande förstudie**

Innehållsförteckning

1.	Bakgrund och nuläge
1.1	Beskrivning av projektet.....
1.2	Nulägesbeskrivning.....
1.3	Alternativ till projektidén.....
2.	Nyttan/effekten av projektet
2.1	Intern effektivisering.....
2.2	Nollalternativ
3.	Omfattning på projektet och benchmarking.....
3.1	Omfattning.....
3.2	Benchmarking.....
4.	Förutsättningar för att lyckas med projektet och nå avsedd nytta
5.	Kostnader och finansiering.....
5.1	Projektets kostnader.....
6.	Resursbehov
7.	Risker
8.	Uppföljning.....

Bakgrund och nuläge

I.1 Beskrivning av projektet

Mål

Målet med projektet är att göra en förstudie rörande arbetet mot hemlöshet inom alla enheter inom Avdelningen för social omsorg. Förstudien ska ligga till grund för hur avdelningen väljer att organisera arbetet mot hemlöshet, vilka metoder som ska tillämpas och vilka mål för arbetet som ska sättas. Metoder och arbetssätt bör kunna implementeras under projektåret.

Syftet

Syftet med förstudien är att undersöka om det är möjligt att utveckla en sammanhållen långsiktig lösning för att stadsdelen ska kunna arbeta effektivare med boendefrågor eller om det finns andra former som bättre tillgodoser behoven. Förstudien ska ge ett välgrundat och realistiskt underlag för hur förvaltningens arbete mot hemlöshet ska organiseras och vilka metoder och arbetssätt som är lämpliga. Helhetsbilden ska göra det möjligt att sätta realistiska effektmål för hemlöshetsarbetet. Förstudien ska beakta stadsdelens speciella förutsättningar både vad gäller befintliga resurser och ekonomiska utmaningar, *Stockholms stads strategi mot hemlöshet 2014-2019* och de evidensbaserade metoder som finns på området.

Projektinnehåll

Förstudien ska innehålla följande moment:

- Kartläggning, nuläge och behov
- Studiebesök/studieresa och övrig omvärldsbevakning
- Ta fram metoder för att arbeta med hållbart boende i stadsdelen
- Ta fram en handlingsplan för det fortsatta arbetet
- Om möjligt, start för implementeringsarbetet

Projektgruppen ska göra en kartläggning av behov och hur alla enheter inom avdelningen social omsorg i Hägersten-Liljeholmen arbetar med boendefrågor. I dagsläget finns det ingen fullständig översikt över hur de olika enheterna i stadsdelen arbetar, vilka behov som finns eller de totala kostnaderna. Projektet ska intervjua ansvariga på berörda enheter och inhämta befintlig statistik. Genom omvärldsbevakning i form av att ta del av forskningsresultat, studiebesök/studieresa etc. ska projektet inhämta kunskap om hur andra arbetar med dessa frågor för att få inspiration. Man ska undersöka om arbetssätten går att överföra till Hägersten-Liljeholmen. I en del kommuner finns ”boendeteam” där alla bofrågor finns samlade på ett ställe i en grupp som har spetskompetens. Förstudien förväntas ge svar på frågan om det skulle vara en fördel för Hägersten-Liljeholmen att samla kompetensen kring bofrågor i syfte att effektivisera arbetet eller om det finns andra modeller som lämpar sig bättre.

Målgrupper

De målgrupper som är identifierade i *Stockholms stads strategi mot hemlöshet 2014-2019*:

- Akut hemlösa
- Långvarigt hemlösa
- Barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden
- Hemlösa med komplex problematik i form av missbruk och fysisk och/psykisk ohälsa
- Unga vuxna hemlösa eller i riskzonen att bli hemlösa
- Äldre hemlösa

Därutöver ska även förvaltningens arbete med att förebygga avhysningar kartläggas.

Projektorganisation

Projektet leds av en styrgrupp bestående av enhetschefer inom myndighetsutövningen, avdelningschefen och en av avdelningens utredare. Projektet har 1,5 tjänst projektmedarbetare som arbetar aktivt i projektet. Dessa tjänster är fördelad på tre befintliga medarbetare som i dag arbetar med bostads-samordning och stöd till boende i försöks- och träningslägenheter. En av dessa

medarbetare får rollen projektledare. Projektmedarbetarna arbetsleds av enhetschefen för Vuxenheten. Projektgruppen ska rapportera regelbundet under året till styrgruppen och skriva en rapport i slutet av året. Avdelningens samverkansgrupp för att förebygga avvysningar och förvaltningens budget- och skuldrådgivare fungerar vid behov som referensgrupp.

I.2 Nulägesbeskrivning

I stadens räkningar av hemlösa har Hägersten-Liljeholmen en hög och ökande andel hemlösa personer. Stadsdelen har stora kostnader för olika typer av boenden. De senaste två åren har två olika projekt startats i stadsdelen för att minska antalet vräkningar och öka andelen som har en stabil boendelösning; ett vräkningsförebyggande projekt och ett boendelotsprojekt. En viktig lärdom från dessa båda projekt är att det finns utvecklingsområden vad gäller samverkan mellan de olika enheterna. Som det ser ut nu är boendefrågan spridd på alla enheter men ingen har en samlad bild av vilka behov som finns på de olika enheterna. Kunskapen behöver fördjupas och en förstudie är nödvändig för att få en helhetsbild av nuläget i stadsdelen och för att se om arbetet går att effektivisera.

I.3 Alternativ till projektidén

Alternativ 1 Ett alternativ är att inte göra någonting utan att fortsätta med nuvarande arbetssätt. Risken är dock att boendekostnaderna fortsätter vara höga och att målen som stakas ut i *Stockholms stads strategi mot hemlöshet 2014-2019* inte uppnås i Hägersten-Liljeholmen samt att antalet hemlösa i stadsdelen inte minskar.

Alternativ 2 Att starta ett specialiserat boendeteam med ansvar för bofrågorna direkt, utan förstudie. I detta fall riskerar man att missa den samlade bilden från hela avdelningen och att man inte tar vara på de erfarenheter och kunskaper inom området som finns inom och utom förvaltningen.

2. Nyttan/effekten av projektet

Nyttan kommer vara att få fram ett underlag till det fortsatta arbetet, att ta tillvara de erfarenheter och kunskaper som finns inom och utom förvaltningen och få grundläggande kunskap om de behov som finns i stadsdelens olika verksamheter. För klienterna kommer detta att innebära att möjligheterna att få effektiv hjälp med varaktigt resultat ökar. Tiderna i tillfälliga boendelösningar kommer att kunna kortas och fler avhysningar kan förhindras.

2.1 Intern effektivisering

{Hur bidrar projektet till intern effektivisering av förvaltningens/stadens arbete: Beskriv här i mätbara termer den effekt och de verksamhetsnyttor som på längre sikt ska uppnås i och med projektets realiserande genom att besvara en eller flera av nedanstående frågor.

- *Beskriv typen av intern effektivisering.*
- *Hur stor kan nyttan bli i mätbara termer, till exempel X timmar, Y kronor, 50 % mer effekt per investerad arbetsmarknadskrona etc.*
- *Var någonstans uppstår nyttan? Till exempel viss enhet, hela förvaltningen eller hela staden*

Osäkra boendeförhållanden och hemlöshet hos klienter upptar mycket resurser både vad det gäller handläggartid så väl som egna och köpta insatser. Hemlöshet är en komplex fråga och kräver mycket kunskap om olika möjliga lösningar för den enskilde. Det finns en idé om att genom en grupp med specialistkompetens skulle handläggarna avlastas och klienten få ta del av en mer samlad kompetens. Nyttan skulle uppstå på varje enhet där personer ur de prioriterade målgrupperna finns. Förstudien förväntas ge svar på frågan om det skulle vara en fördel för Hägersten-Liljeholmen med en sammanhållen lösning kring boendefrågor eller om det finns ett annat mer funktionellt alternativ.

Förvaltningens kostnad för vuxna hemlösa missbrukare i externt köpta stödboenden, omvårdnadsboenden och lågtröskelboende uppgår enl. prognos till 12,2 mkr för 2017. Detta trots att förvaltningen driver ett eget stödboende med 19 platser. I nyckeltalen för placeringar av vuxna missbrukare kan vi se att förvaltningen har avsevärt fler placeringsdygn per person än andra förvaltningar och antalet hemlösa i stadsdelen har ökat mellan 2014 och 2016. Målsättningen är att minska kostnaden för placeringar i stödboenden, att korta boendetiderna i stödboende och minska antalet hemlösa.

Inom ekonomiskt bistånd finns även där hemlösa som ges bistånd och stöd. Hur stor boendekostnaden för dessa klienter är och hur deras behov faktiskt ser ut i förhållande till de som beviljas insatser inom vuxnenheten är i dag oklart. Förstudien syftar till att öka kunskapen om detta så att realistiska mål kan sättas.

Inom verksamhetsområdena funktionshinder, socialpsykiatri och barn och ungdom förekommer också hemlösa och insatser till hemlösa. Här saknas också den samlade bilden av omfattning och kostnader som krävs för att effektmål ska kunna sättas.

2.2 Nollalternativ

Hemlösheten i stadsdelen riskerar att fortsätta att öka. Tiderna i tillfälliga boendelösningar fortsätter att vara långa och förvaltningen saknar kunskap om på vilket sätt arbetet ska bedrivas på mest effektivt sätt.

2.3 Omfattning

Aktiviteter 2017	jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sept.	okt	nov	dec
Förberedelsefas	X											
Insamlande av statistik		X	X									
Intervjuer		X	X	X								
Studiebesök/studieresa			X	X	X	X						
Analys								X	X	X		
Succesiv implementering									X	X	X	X
Förstudierapport											X	X

2.4 Benchmarking

Det finns flera stadsdelar och andra kommuner som har goda resultat vad det gäller arbetet mot hemlöshet och det finns stadsdelar som har valt att organisera arbetet i ett specialistteam. Inom ramen för förstudien ska kunskaper och erfarenheter inhämtas från stadsdelar och kommuner där det finns goda exempel.

3. Förutsättningar för att lyckas med projektet och nå avsedd nytta

Projektorganisationen med en styrgrupp som består av avdelningsledningen ger goda förutsättningar att resultatet från projektet tas till vara och används i verksamhetsutvecklingen. Ansvaret för resultatet ligger hos avdelningsledningen där också det övergripande ansvaret för verksamheternas mål och resultat ligger.

4. Evidensbaserade modeller

Enligt Socialstyrelsen, som har ansvarat för en mängd hemlöshetssatsningar från regeringen, är samverkan en viktig komponent för att lyckas i arbetet mot hemlöshet. Projektet kommer att ta del av Socialstyrelsens samlade information om evidensbaserade metoder.

5. Kostnader och finansiering

5.1 Projektets kostnader

Kostnader i projektet	Kostnad, helår, tkr
1,5 tjänst projektmedarbetare inkl. projektledning	900
0,20 tjänst chefsstöd inkl. styrgrupp	196
Studiebesök/studieresor	30
Lokal, IT och övriga kostnader	113
Totalt	1239

6. Resursbehov

Nedan redovisas troligt resursbehov för att projektet ska kunna leverera specificerad nytta:

Namn	Roll/Ansvar	Antal timmar/vecka	Period
Befintliga	Projektmedarbetare	56,25	2017-01-01--2017-12-31
Befintliga	Arbetsledare på vuxenenheten	3	Se ovan
Befintliga	Styrgrupp	1	Se ovan

7. Risker

Nedan beskrivs de största riskerna för att de avsedda nyttoeffekterna inte skall kunna nås samt förslag till möjliga åtgärder.

Risker	Åtgärder
Dåligt förankrat	Regelbundna styrgruppsmöten.
Frågorna kring lösningar av hemlöshet är svårlösta och många faktorer ligger utanför förvaltningens möjligheter att påverka	Noggrann omvärldsbevakning, tydlighet med projektets uppdrag och regelbunden avstämning med styrgruppen.
Tidsbrist pga. ordinarie arbete	Tillsätta vikarie under projektiden

8. Uppföljning

Egenuppföljning under projektgruppsarbetet tillsammans med ansvarig enhetschef. Regelbundna styrgruppsmöten med redovisning av uppnådda resultat i form av statusrapporter. Sedvanlig uppföljning av ekonomiska resultat, nyckeltal och aktuella indikatorer.